

Odjeljenje za savjetodavne poslove u biljnoj proizvodnji

POVRTARSTVO, 14. mart 2019.

Savjet: AKTUELNI SAVJETI NA TERENU

Proizvodnja rasada za ranu proljećnu proizvodnju

Prateći proizvodnju rasada, tokom februara i marta na području opština Podgorica i Danilovgrad, uočila sam da proizvođači najčešće griješe na samom početku proizvodnje. Dosta proizvođača proizvode rasad za vlastite potrebe proizvodnje, a među njima, ima i onih, koji to rade već duži niz godina, ali se opet dešavaju problemi u proizvodnji. Najčešće greške se manifestuju u nepravilnom navodnjavanju i regulisanju temperature u rasadnicima.

U proizvodnji rasada lisnatog povrća i kupusnjača, treba posebno voditi računa o navodnjavanju, jer uslijed veće količine vlage, dolazi do truleži. Ove vrste povrća traže skromnije uslove i njihova proizvodnja nije zahtjevana, ali se mogu itekako desiti problemi već u samoj proizvodnji rasada.

Kad govorimo o proizvodnji rasada toploljubivih kultura (paprike, paradajza, krastavaca), gdje su u pitanju mnogo zahtjevnije vrste povrća, odmah nakon nicanja treba smanjiti temperatura za 5°C nekoliko dana u rasadniku, da ne bi došlo do izduživanja stabalca mladih biljaka (održavati na 20°C). Nakon toga se temperatura opet povećava na 25°C i održava do faze "kaljenja", kada se opet smanjuje na 20°C, uz češće provjetravanje rasadnika. Ukoliko se izduživanje desi već u fazi kotiledonih listića (prva dva nasuprotna listića), jako teško se takve biljke mogu razviti u kvalitetan rasad. Ukoliko je uz neodgovarajuću temperaturu prisutan i nedostatak svjetlosti, stablašca ostaju tanka i postaju krta, a kao takva su podložnija napadu

gljivičnih bolesti. Potrebna je velika stručnost i njega, da bi se uspjelo. U suprotnom, takve biljčice polijegaju, a ako se uz to i neadekvatno navodnjavaju, dolazi do njihovog potpunog propadanja. Kod navodnjavanja nailazim na neravnomjerno zalivanje kontejnera sa rasadom. Dešava se da su u jednom kontejneru prisutne čak tri vrste vlažnosti supstrata. Od potpunog suvog, do prekomjerno vlažnog tj. mokrog, čiji pokazatelj je zelena mahovina, koja se pojavi na površini supstrata, oko same biljke. Naravno, nije dobro ni jedno ni drugo. Najčešći razlog je neravnomjerno zadržavanje ruže za zalivanje iznad biljaka, uglavnom uslijed žurbe, posebno kad je u pitanju veća površina pod rasadima. Osim toga, uslijed toplote od sijalice, koju proizvođači postavljaju radi povećanja svjetlosti, dolazi do bržeg isušivanja supstrata.

Greške se manifestuju i u lošem provjetranju rasadnika, kod korišćenja starih i prljavih folija ispod kojih dolazi do kondenzacije. Kapljice vode padajući na nejake biljčice uzrokuju pojavu bolesti, a posljedice su truljenje i propadanje. Zato je mnogo važno koristeći čistu foliju, raditi provjetranje, pratiti temperaturu u rasadniku i redovno kontrolisati proizvodnju.

Mr Branka Nikolić

Samostalna savjetnica u oblasti ratarstva i povrtarstva